

Clare de Graaf

**LEREN
DOEN WAT
JEZUS VAN
JE VRAAGT**

Oorspronkelijke uitgegeven als *The 10 Second Rule. Following Jesus made simple* © 2010, 2013 Clare de Graaf

Uitgegeven door Howard Books, een divisie van Simon & Schuster Inc.
New York.

Nederlandse vertaling © 2013 Uitgeverij Voorhoeve - Utrecht

www.kok.nl

Vertaling Aline van Andel

Vormgeving Garage BNO, www.garage-bno.nl

ISBN 978 90 297 2248 3

E-BOOK 978 90 297 2249 0

NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

deel 1

DE PRINCIPES

1 Een regel voor het leven

*Het christelijke ideaal is niet in praktijk gebracht en tekortgeschoten.
Wij vonden het te moeilijk en hebben
het niet geprobeerd.*

G.K. CHESTERTON

De tik tegen het passagiersraam van de auto was zo hard en onverwacht dat vader en zoon er allebei van schrokken. Het feit dat de vader net geld had gepind, maakte het alleen maar erger. Maar toen hij zich naar het raam toedraaide, volledig op zijn hoede en met bonzend hart, was alles wat hij zag een broos oud vrouwtje dat met haar neus praktisch tegen de ruit gedrukt stond, schuchter en banger dan hijzelf. De vader schoot bijna hardop in de lach. Ze had hun beiden de stuipen op het lijf gejaagd! 'Zoon, draai je raampje eens naar beneden,' zei hij. Omwille van zijn zoon probeerde hij zich zekerder voor te doen dan hij zich voelde.

‘Zou u mij kunnen helpen wat eten voor mijn kleinkinderen te halen?’ vroeg de oude vrouw.

De vader, voormalig jurist maar nu dominee, twijfelde. Hij had geen reden om bang te zijn voor deze vrouw maar evenmin reden om zomaar aan te nemen dat ze de waarheid vertelde. Was dit oplichterij? Het hielp niet echt dat zijn zoon hem, met het gezicht afgewend van de vrouw een halve meter achter hem, smekend aankeek: nee!

De vader herinnerde zich een recent gesprek tussen hem en mij waarin we ons afvroegen waarom we zo vaak moeite hebben met het accepteren van Gods onverwachte en ongelegen opdrachten. Dit was typisch zo’n geval.

Dus hij vroeg haar in te stappen en ze reden met haar naar de kruidenier. Bij het inladen van de boodschappen maakte de vader een ‘fout’ door te vragen of hij haar verder nog met iets kon helpen. Waarop de vrouw wat weifelend toegaf dat ze een recept had voor medicijnen die ze zich niet kon veroorloven. En dus verdween een deel van het gepinde geld bij de apotheek.

Toen de vader ook aanbood haar met de boodschappen naar huis te rijden, was ze helemaal dankbaar en verbaasd. Gedurende de rit zat ze stilletjes achter in de auto maar toen ze dichterbij huis kwamen, vroeg ze: ‘Jullie zijn zeker christenen?’

‘Dat klopt,’ zei hij.

‘Dat dacht ik al. Vlak voordat ik jullie bij de pinautomaat zag, zat ik op een bankje bij de bushalte en had ik Jezus gevraagd een christen op mijn pad te brengen.’

Toen de vader en zoon weer wegreden, vroeg de zoon hem honderduit waardoor de vader beseftte dat dit om veel meer ging dan alleen maar het uitsteken van een helpende hand. Zijn gehoorzaamheid was tegelijk een leermoment. Het was voor de zoon geen uitgesproken zaak dat dit het slimste was wat zijn vader ooit had gedaan, maar hij was wel onder de indruk van zijn vaders spontane hartelijkheid en bereidheid Gods

wil te doen.

We hebben allemaal wel eens iets dergelijks gedaan – zomaar een goede daad verricht. Geeft zo'n daad van genade en vrijgevigheid niet altijd een goed gevoel? Dat komt omdat zulke daden ons een klein inkijkje verschaffen in de reden waarom we zijn gemaakt.

Het is te vergelijken met die tv-reclames voor auto's die nieuw op de markt gebracht worden. Het zijn lokkertjes, snelle beelden van nieuwe modellen tussen bomen en weerspiegeld in het water van spiegelgladde meren, waarmee de producent ons wil verleiden, ons lekker wil maken. Dit is wat *jouw* Producent ook doet. En als je maar lang genoeg uit je comfortzone durft te treden om elke kans die God je biedt aan te grijpen en spontaan goed te doen, dan komt vanzelf de vraag: Stel dat mijn leven er elke dag zo zou uitzien? Niet alleen je geld weggeven, maar ook iets van jezelf? Stel dat deze spontane goede daden en gehoorzaamheid zo vaak voorkomen, misschien wel meer dan tien keer per week, dat het een gewoonte wordt en net zo vanzelfsprekend als tanden poetsen of je e-mail checken?

Wat je dan ervaart, is het vanzelfsprekende gevolg van een leven dat in het teken staat van overgave. En om te spreken in de heilige taal van het Koninkrijk: als we iets van onszelf weggeven dan ontdekken we de ware reden voor ons bestaan – het gewone christelijke leven.

Als je dit doet, zullen de verhalen zich aaneenrijgen, zoals:

Er stond een vrouw in de rij bij de kassa van de supermarkt. De stakker voor haar die probeerde haar drie kleine kinderen in toom te houden was de instorting nabij. Het is het angstbeeld van elke jonge moeder. Een van de kinderen stond, inclusief loopneus, rechtop in het inmiddels lege karretje; een van de anderen was luidkeels aan het jammeren en klampte zich aan haar moeders been vast alsof het een boom in de wind was; het derde kind had de benen genomen. En in de tussentijd werd ook nog eens de creditkaart van de geplaagde vrouw geweigerd. Ze had haar tas half leeg gekieperd op de band en was tussen alle sleu-

tels, verfrommelde bonnetjes, make-up en babyspullen wanhopig op zoek naar voldoende contant geld om haar inmiddels ingepakte boodschappen te betalen. Net zoals elke goede moeder keek ze, volslagen in paniek, constant om zich heen op zoek naar haar verdwenen zoon. De onfortuinlijke moeder leek begin dertig, maar de tijd en het leven waren haar niet gunstig gezind geweest. De rimpels en de steile plukken haar in slierten over haar gezicht, haar armoedige kleding, alles ademde *armoede* – financiële en geestelijke armoede. Als het koninkrijk der hemelen voor deze mensen bedoeld is, wordt ze in het volgende leven wellicht vorstin. Maar nu hield niets anders haar op de been dan de dagelijkse worsteling om het bestaan. De wanhoop was van haar gezicht af te lezen. Plotseling hield ze in, haar beide handen tussen de spullen op de toonbank van de kassa, met uitdrukingsloze blik starend naar het niets, alsof ze aan het eind van haar Latijn was of wat het dan ook maar was dat haar op de been had gehouden.

Ineens zei de vrouw achter haar die het allemaal stilletjes had aangezien: ‘Kijk eens, hiermee moet het wel lukken.’ Ze gaf haar creditkaart aan de caissière. De caissière keek van de creditkaart naar de verblufte jonge moeder. Geen van beiden scheen te weten wat te doen.

‘Dat hoeft u niet te doen,’ zei de moeder, terwijl ze het haar uit haar gezicht veegde. Ze zag er nu nog ongelukkiger uit dan voorheen. Met hernieuwde energie begon ze opnieuw door de stapel spullen uit haar tas te graaien.

‘Maar ik meen het,’ zei de vrouw in de rij zo tactvol mogelijk om de vrouw niet nog meer in verlegenheid te brengen. ‘Sta me toe dit voor u en uw kinderen te doen.’ Ze gebaarde naar de caissière om de betaling af te ronden. ‘Ik let wel op uw spullen als u op zoek wilt gaan naar uw zoon.’

Het was duidelijk dat de moeder niet helemaal kon bevatten wat hier gebeurde, maar na die opmerking namen haar moedergevoelens het over. Na een snel en beschaamd ‘dank je’, schoof ze haar spullen gejaagd

weer terug in haar tas en met één kind op haar arm en het andere stevig bij de hand stormde ze weg op zoek naar haar verloren zoon. Toen de goede Samaritaan de moeder even later terug zag komen, de hele familie weer compleet, wilde ze zich omdraaien om te vertrekken. ‘Wacht, alsjeblieft,’ riep de jonge moeder. Met haar drie kibbelende kinderen op sleeptouw liep ze naar de kar met haar boodschappen en zei tegen de vrouw: ‘Dank u wel – maar kennen wij elkaar?’ De vrouw glimlachte. ‘Nee, je komt me niet bekend voor.’ ‘Maar waarom hebt u dan aangeboden mijn boodschappen te betalen?’ ‘Ik ben christen,’ was alles wat de vrouw zei. ‘Toen ik achter je stond voelde ik dat God wilde dat ik je boodschappen zou betalen, dus deed ik dat. Zo simpel is het. Alles wat ik bezit is sowieso van God – dus eigenlijk heeft *Hij* je rekening betaald – niet ik. Bedank Hem maar, als je dat wilt. Ik wens je nog een fijne dag.’ Ze lachte nog één keer, draaide zich om en vertrok.

Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.

MATTEÛS 5:16

Gewoon gehoorzamen is niet altijd gewoon

In de twee verhalen die ik met je heb gedeeld, gaf God zijn kinderen aanwijzingen die zij hebben opgevolgd. Zo simpel is het. Maar het is niet echt zo eenvoudig, toch?

Voor mij is het tenminste nooit eenvoudig geweest.

Ondanks dat ik al meer dan dertig jaar het volgen van Jezus ernstig heb genomen, zijn er tijden geweest waarop ik totaal uitgeput was door het leven, moeilijke relaties, zelfs voorgaan in de kerk – door de zoveelste ‘kans om te dienen’ omdat ik ‘er zo goed in ben.’ En uitgeblust omdat ik steeds wanhopig probeerde deze kleine zondige bosbrandjes te doven want ik wist dat die mij tegenhielden, dat die tussen mij en een

vreugdevolle verlossing in stonden. Dus geregeld gunde ik mezelf een adempauze en liet ik het gehoorzamen voor wat het was. Ik wilde even niets doen!

Hiervoor gebruikte ik een soort morele boekhouding waarbij ik mezelf krediet gaf voor kerkgang, momenten van gebed, geven, en over de hele linie een aardige kerel te zijn – en dit streepte ik dan weg tegen mijn zonden. In mijn arrogantie meende ik dat ik er vergeleken met de meeste christenen die ik kende, positief uit zou springen. Ik dacht dat ik meer dan voldoende krediet overhield.

En dus wachtte ik maandenlang rustig af tot de Heilige Geest zou doen wat ik niet zelf voor elkaar kreeg (misschien ook niet eens wilde toen) – het vuur weer doen oplaaien. En ik vond het prima zo. Zo kon ik de verantwoordelijkheid voor mijn lauwe geloof bij *Hem* neerleggen – het is aan God om mij geestelijk nieuw leven in te blazen. Ik wilde een Damascus-ervaring zoals Paulus had. Tot die tijd was ik bereid een paar beurten over te slaan, tevreden met mijn plek in het team.

Maar zulke grootse openbaringen waren zeldzaam. Het meest angstaanjagend was het vooruitzicht dat deze geestelijke matheid zo lang zou duren dat het een gewoonte zou worden. Het beangstigde me dat ik wellicht zou eindigen als velen wier belangrijkste doel in het leven bestond uit het comfortabel uitzitten van hun tijd, een beetje vrijwilligerswerk – o ja, en natuurlijk op zondag naar de kerk.

Ik geloof niet dat iemand op een morgen wakker kan worden en zomaar besluit te veranderen in een lauwe, vrome christen. Dus heb ik een theorie. Ik denk dat veel christenen die ooit vol vuur waren voor God, vaak langzaam en onbewust afdwalen naar (best goede) godsdienstige activiteiten omdat het een makkelijke vorm is van cultureel geaccepteerde gehoorzaamheid. Dit soort geloof past makkelijk in onze drukke agenda's: om 10:00u naar de kerk, wat geldt in de collectezak, op dinsdag Bijbelstudie, woensdags om 19.00u Bijbelstudie. Het is een manier waarop we ons geloof kunnen vergelijken met dat van anderen – bekend

en voorspelbaar, en toch houden we 95 procent van de tijd voor onszelf. Precies goed voor een gebruiksvriendelijk geloof.

Uiteindelijk kwam ik dan altijd weer tot mezelf en was een aantal dagen druk in de weer met God om Hem te vragen mij deze geestelijke luiheid te vergeven. En dat deed hij natuurlijk. Maar het zat me dwars dat het zo liep. Of moest ik mij er gewoon bij neerleggen dat dit een soort cyclus was?

Een regel voor het leven

Tot ik een jaar of twaalf geleden met een regel in aanraking kwam die zo verrassend simpel is dat ik me er bijna voor schaamde. Het was een punt waar ik opnieuw kon beginnen toen ik voor mijn gevoel op de reservebank zat. De kracht ligt in de eenvoud ervan – en toch raakt het direct aan de ware zin van de navolging van Jezus. Voor mij is dit een regel voor het leven geworden, net zoals voor de volgelingen van Jezus in de voorgaande verhalen.

Een *regel voor het leven* is precies dát – een motto, eed, of belofte die, indien moedig en consequent nageleefd ons op een gegeven moment verandert van wie we zijn tot de man en vrouw die we het liefst willen zijn. *Leefregels* bestaan al zolang er mensen zijn die hun leven in dienst willen stellen van God. Samson, St. Francis van Assisi, de Moraviërs, Billy Graham en anderen hebben allen regels geaccepteerd, als bescheiden uitdrukking van hun overtuiging. Zulke regels vormen een kompas dat mensen begeleidt naar het ware godsdienstige noorden.

De 10-secondenregel is een leefregel. Als je deze regel naleeft, zul je een veel meer toegewijde volgeling van Jezus worden, of je komt er heel snel achter dat je niet echt geïnteresseerd bent.

Ik heb natuurlijk geen idee waar jij je bevindt op je geloofsweg. Misschien ben je Jezus nog aan het uitproberen door figuurlijk om je heen te schoppen. Of je bent juist nu erg teleurgesteld in God omdat Hij je

nog niet heeft verlost van de puinhoop waar je door jezelf of anderen in bent beland. Misschien ben je altijd al een christen geweest – maar heb je jezelf er bij neergelegd dat ‘dit alles is wat ik er van kan verwachten’. Niet doen!

Wat maakt dat de ene gelovige een hartstochtelijk volgeling van Jezus wordt, zo iemand wiens leven grote invloed heeft op dat van anderen, en iemand anders genoegen neemt met een kleurloos geloof?

Een beslissing.

Een persoonlijke beslissing om met veel meer overtuiging zo te willen zijn als Jezus, zonder je te laten beïnvloeden door anderen.

De oproep van Jezus om *Hem te volgen* is al twee duizend jaar onveranderd. De regel is geen nieuw gebod. Het is niets anders dan een heldere, essentiële herinnering van wat deze reis met God nou eigenlijk inhoudt – zijn leiding te aanvaarden van dag tot dag, minuut tot minuut – of misschien wel in de komende tien seconden!

De stand van zaken

Ik heb dit boek in drie delen onderverdeeld. Aan het eind van dit deel van het boek, dat ik *De principes* heb genoemd, en in de volgende hoofdstukken, zul je kennismaken met de vijf basisprincipes waardoor de 10-secondenregel ook ‘werkt’ in het echte leven. In het onderdeel *De praktijk* staan allerlei verhalen die de regel op een verrassende manier onderbouwen. Ten slotte, in *De voorbereidingen*, krijg je wat nuttige ideeën om te leren omgaan met een leven vol hernieuwde hoop en verwachtingen voor het volgen van Jezus!